

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

2018. gada 24. aprīlī*

Ekonomikas un monetārā politika – Kredītiestāžu prudenciālā uzraudzība – Regulas (ES) Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta e) apakšpunkts un 3. punkts – Persona, kas faktiski vada kredītiestādes darījumdarbību – Direktīvas 2013/36/ES 13. panta 1. punkts un *code monétaire et financier français* L. 511-13. panta otrā daļa – Kredītiestādes vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētāja amata un izpilddirektora amata tajā pašā iestādē apvienošanas aizlieguma princips – Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunkts un *code monétaire et financier français* L. 511-58. pants

Apvienotās lietas no T-133/16 līdz T-136/16

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence, Ēksanprovansa [*Aix-en-Provence*] (Francija), ko pārstāv *P. Mele* un *H. Savoie*, advokāti,

prasītāja lietā T-133/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées, Albi [*Albi*] (Francija), ko pārstāv *P. Mele* un *H. Savoie*,

prasītāja lietā T-134/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres, Senta [*Saintes*] (Francija), ko pārstāv *P. Mele* un *H. Savoie*,

prasītāja lietā T-135/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie, Amjēna [*Amiens*] (Francija), ko pārstāv *P. Mele* un *H. Savoie*,

prasītāja lietā T-136/16,

pret

Eiropas Centrālo banku (ECB), ko pārstāv *A. Karpf* un *C. Hernández Saseto*, pārstāvji, kuriem palīdz *A. Heinzmann*, advokāts,

atbildētāja,

ko atbalsta

* Tiesvedības valoda – franču.

Eiropas Komisija, ko pārstāv *V. Di Bucci*, *K.-P. Wojcik* un *A. Steiblyté*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies apvienotajās lietās no T-133/16 līdz T-136/16,

par prasībām, kuras ir pamatotas ar LESD 263. pantu un ar kurām tiek lūgts atcelt ECB 2016. gada 29. janvāra lēmumus attiecīgi ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/98, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/100, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/101 un ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/99, kuri pieņemti, pamatojoties uz Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV 2013, L 287, 63. lpp.), 4. panta 1. punkta e) apakšpunktu, ECB Regulas (ES) Nr. 468/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (VUM pamatregula) (OV 2014, L 141, 1. lpp.), 93. pantu un *code monétaire et financier français* [Francijas Monetārā un finanšu kodeksa] L. 511-13., L. 511-52., L. 511-58., L. 612-23-1. un R. 612-29-3. pantu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Preks [*M. Prek*] (referents), tiesneši E. Butidžidžs [*E. Buttigieg*], F. Šalīns [*F. Schalin*], B. Berke [*B. Berke*] un M. Ž. Kosteira [*M. J. Costeira*],

sekretāre: Dž. Predoncāni [*G. Predonzani*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2017. gada 23. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 *Crédit agricole* ir necentralizēta banku grupa, kas tiek reglamentēta ar *code monétaire et financier français* [Francijas Monetārā un finanšu kodeksa] (turpmāk tekstā – “*CMF*”) L. 512-20.–L. 512-54. pantu. Tā ir organizēta trīs līmeņos: vietējās kopieguldījumu lauksaimniecības kredītbankas, reģionālās kopieguldījumu lauksaimniecības kredītbankas un valsts līmenī – centrālā iestāde – *Crédit Agricole SA*.
- 2 *Crédit agricole* ir kvalificēta kā nozīmīga grupa, kurai tiek piemērota prudenciālā uzraudzība Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV 2013, L 287, 63. lpp.), 6. panta izpratnē, un tādējādi saistībā ar šīs regulas 4. panta 1. punktā uzskaitītajiem uzdevumiem uz to attiecas vienīgi Eiropas Centrālās bankas (ECB) prudenciālā uzraudzība.
- 3 2015. gada 8., 10., 14. un 24. aprīlī *Crédit agricole* centrālā iestāde pēc prasītāju, proti, *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence* (prasītāja lietā T-133/16), *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées* (prasītāja lietā T-134/16), *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres* (prasītāja lietā T-135/16) un *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie* (prasītāja lietā T-136/16), pieprasījuma lūdza *Autorité de contrôle prudentiel et de résolution* [Prudenciālās uzraudzības un noregulējuma iestāde] (ACPR) apstiprināt *B., C., T.* un *W.* iecelšanu par prasītāju valdes priekšsēdētājiem un to “faktiskajiem vadītājiem”.

- 4 Piemērojot ECB Regulas (ES) Nr. 468/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (VUM pamatregula) (OV 2014, L 141, 1. lpp.), 93. pantu, ACPR šos lūgumus paziņoja ECB. Visus vajadzīgos dokumentus ECB saņēma 2015. gada 8. jūnijā.
- 5 2015. gada 31. augustā ECB informēja katru no prasītājām un *Crédit agricole* centrālo iestādi par savu nodomu neapstiprināt *B.*, *C.*, *T.* un *W.* iecelšanu par prasītāju “faktiskajiem vadītājiem” un deva tām iespēju iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar VUM pamatregulas 31. pantu.
- 6 *Crédit agricole* centrālā iestāde 2015. gada 30. septembrī lūdza ECB apturēt procedūru, pamatojoties uz to, ka ECB nodoms neapstiprināt *B.*, *C.*, *T.* un *W.* iecelšanu esot balstīts uz ACPR Nostāju 2014-P-07 “par “faktisko vadītāju” iecelšanu [CMF] L. 511-13. panta un [CMF] L. 532-2. panta 4. punkta izpratnē” (turpmāk tekstā – “ACPR Nostāja 2014-P-07), kuras tiesiskums tika apstrīdēts *Conseil d’État* [Valsts padome] (Francija).
- 7 Ar četriem 2015. gada 7. oktobra lēmumiem ECB, pirmkārt, attiecībā uz katru prasītāju atteicās apmierināt apturēšanas pieteikumu, pamatojoties uz to, ka lēmumu, kuri tai bija jāpieņem, juridiskais pamats nebija ACPR Nostāja 2014-P-07. Otrkārt, tā apstiprināja *B.*, *C.*, *T.* un *W.* iecelšanu par katras no prasītājām valdes priekšsēdētājiem. Treškārt, tā iebilda pret to, ka *B.*, *C.*, *T.* un *W.* vienlaikus veic katras no prasītājām “faktiskā vadītāja” pienākumus.
- 8 Lai pamatotu šo atteikumu, ECB norādīja, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV 2013, L 176, 338. lpp.), ir ietvertas tiesību normas par kredītiestāžu labu pārvaldību, tostarp tās 88. panta 1. punkta e) apakšpunkts, saskaņā ar kuru principā vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētājam ir aizliegts vienlaikus pildīt izpilddirektora pienākumus tajā pašā iestādē. Tā uzsvēra, ka šī aizlieguma mērķis, kas ir aprakstīts Direktīvas 2013/36 preambulas 57. apsvērumā, ir nodrošināt, lai iestādes stratēģijas konstruktīvu vērtēšanu veiktu vadības struktūras locekļi, kuriem iestādē nav izpildfunkciju. Turklāt tā uzsvēra, ka tai atbilstoši Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktam ir jāpiemēro CMF L. 511-58. pants, ar kuru ir transponēts Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunkts. Tā atgādināja, ka ar to principā netiek pieļauts, ka valdes vai jebkuras citas struktūras, kas veic līdzvērtīgas kredītiestādes vai finanšu sabiedrības uzraudzības funkcijas, priekšsēdētāja amata pienākumus pilda izpilddirektors vai persona, kas veic līdzvērtīgus vadības pienākumus. Tā arī norādīja, ka saskaņā ar šīs direktīvas preambulas 54. apsvērumu dalībvalstīm ir atļauts ieviest pārvaldības principus un normas papildus tām, kas paredzētas šajā direktīvā.
- 9 ECB atzīmēja, ka no CMF L. 511-52-IV. panta izriet, ka pienākumi, kuri ļauj kādai personai saņemt apstiprinājumu kā “faktiskajam vadītājam” CMF L. 511-13. panta izpratnē, ir izpilddirektora, deleģētā izpilddirektora, valdes locekļa vai vienīgā izpilddirektora amata pienākumi. Tā arī atsaucās uz ACPR Nostāju 2014-P-07, no kuras izriet, ka vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētājam, kurš ir atbildīgs par šīs struktūras darba vadīšanu, tiek uzticēti uzraudzības pienākumi un uzdevumi, kas nav saistīti ar izpilddirektora pienākumiem un kas atbilstoši Francijas uzņēmējdarbības tiesībām atšķiras no izpilddirektora izpildfunkcijām.
- 10 ECB no tā secināja, ka principā vadības struktūrā ir jānošķir izpildfunkciju veikšana un tādu funkciju veikšana, kas nav izpildfunkcijas. Tā secināja, ka *B.*, *C.*, *T.* un *W.* iecelšanas par valdes priekšsēdētājiem rezultātā, un tā kā nav iesniegti lūgumi par atkāpi, viņi nevar tikt apstiprināti prasītāju “faktisko vadītāju” amatos.

- 11 2015. gada 6. novembrī prasītājas lūdza pārskatīt katru no šiem lēmumiem, pamatojoties uz Regulas Nr. 1024/2013 24. pantu, aplūkotu kopsakarā ar ECB Lēmuma 2014/360/ES (2014. gada 14. aprīlis) par Administratīvās pārskatīšanas padomes izveidošanu un tās darbības noteikumiem (OV 2014, L 175, 47. lpp.) 7. pantu. Administratīvās pārskatīšanas padomes (turpmāk tekstā – “Pārskatīšanas padome”) sēde notika 2015. gada 10. decembrī.
- 12 2015. gada 17. decembrī Pārskatīšanas padome sniedza savu atzinumu, kas ir kopīgs lietām no T-133/16 līdz T-136/16, secinot, ka ECB lēmumi ir tiesiski. Tā uzsvēra, ka prasītājas, izvirzot četrus iebildumus, ir apstrīdējušas, ka ECB jēdzienu “faktiskais vadītājs” pielīdzina vadītāja, kurš veic izpildpienākumus, jēdzienam. Arī ECB norādīja, ka prasītājas apgalvo, ka valdes priekšsēdētāja iecelšana “faktiskā vadītāja” amatā, nebūt nebūdamā pretrunā uzraudzības un izpildfunkciju apvienošanas aizliegumam, ļauj panākt pilnvaru līdzsvaru kredītiestāžu pārvaldībā, ieceļot “faktisko vadītāju”, kas nav pakļauts izpilddirektoram.
- 13 Pirmkārt, Pārskatīšanas padome uzskatīja, ka, aplūkojot *CMF* L. 511-13. pantu kopsakarā ar L. 511-52. pantu, no tiem izriet, ka, lai arī “faktiskā vadītāja” uzdevumi nav definēti, šis amats ir paredzēts kā izpildamats, kas ir līdzīgs izpilddirektora vai deleģētā izpilddirektora izpildamam, turpretī valdes priekšsēdētājs ir klasificēts kā viens no vadītājiem, kas neveic izpildfunkcijas.
- 14 Otrkārt, Pārskatīšanas padome atsaucās uz vadības struktūras priekšsēdētāja un izpilddirektora pienākumu apvienošanas aizlieguma principu, kas ietverts Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunktā un transponēts *CMF* L. 511-58. pantā. Minētā padome no tā secināja, ka šī norma liedz valdes priekšsēdētājam pildīt izpildfunkcijas, kas ir līdzvērtīgas izpilddirektora funkcijām.
- 15 Treškārt, Pārskatīšanas padome izvērtēja prasītāju valdes priekšsēdētāju prerogativas. Atbildot uz prasītāju argumentāciju, kas saistīta ar to, ka *loi n° 47-1175 du 10 septembre 1947 portant statut de la coopération* (1947. gada 10. septembra Likums Nr. 47-1175 par kooperatīva statusu, 1947. gada 11. septembra *JORF*, 9088. lpp.; turpmāk tekstā – “1947. gada 10. septembra Likums par kooperatīva statusu”) nav paredzēts nošķirums starp dažādiem pienākumiem valdē, tā uzskatīja, ka jāpastāv nošķirumam starp uzraudzības funkcijām un izpildfunkcijām valdē, lai nodrošinātu *CMF* L. 511-58. pantā paredzētā noteikuma ievērošanu.
- 16 Ceturtkārt, Pārskatīšanas padome izvērtēja prasītāju argumentāciju, kas saistīta ar to, ka valdes priekšsēdētāja kā “faktiskā vadītāja” iecelšana ļautu piemērot *CMF* L. 511-13. pantā paredzēto “divu acu pāru” principu atbilstošāk pilnvaru līdzsvarošanai nekā tāda “faktiskā vadītāja” iecelšana, kas hierarhiski saistīts ar izpilddirektoru. Tā norādīja, ka ir jāņem vērā uzraudzības un izpildfunkciju nošķiruma princips, kas ieviests ar Direktīvu 2013/36 un transponēts *CMF* L. 511-58. pantā, un uzsvēra uzraudzības funkcijas galveno nozīmi kredītiestādes labā pārvaldībā.
- 17 Minētā padome no tā secināja, ka, aplūkojot kopsakarā *CMF* L. 511-13., L. 511-52. un L. 511-58. pantu, no tiem izriet, ka “faktiskais vadītājs” veic izpildfunkcijas, kuras uzticētas izpilddirektoram vai personai, kas veic līdzvērtīgas funkcijas, un, tā kā valdes priekšsēdētājs nevar pildīt šādas funkcijas, viņš nevar tikt iecelts par “faktisko vadītāju”. Līdz ar to Pārskatīšanas padome secināja, ka 2015. gada 7. oktobra lēmumi ir jāaizstāj ar identiska satura lēmumiem.
- 18 Tādējādi 2016. gada 29. janvārī ECB pieņēma Lēmumus ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/98, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/100, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/101 un ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/99, pamatojoties uz Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta e) apakšpunktu, Regulas Nr. 468/2014 93. pantu un *CMF* L. 511-13., L. 511-52., L. 511-58., L. 612-23-1. un R. 612-29-3. pantu (turpmāk tekstā kopā saukti – “apstrīdētie lēmumi”), ar kuriem, piemērojot Regulas Nr. 1024/2013 24. panta 7. punktu, ir atcelti un aizstāti 2015. gada 7. oktobra lēmumi, vienlaikus saglabājot identisku saturu.

19 2016. gada 30. jūnijā *Conseil d'État* (Valsts padome) pasludināja spriedumu, kurā tā secināja, ka *ACPR* Nostāja 2014-P-07 ir tiesiska, un šajā gadījumā sniedza *CMF* L. 511-13. panta otrās daļas un L. 511-58. panta interpretāciju.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

20 Ar prasības pieteikumiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2016. gada 29. martā, prasītājas cēla šīs prasības.

21 Ar procesuālajiem dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2016. gada 4. jūlijā, Eiropas Komisija lūdza atļaut iestāties lietā ECB prasījumu atbalstam.

22 Ar 2016. gada 1. augusta lēmumu Vispārējās tiesas ceturtās palātas priekšsēdētājs nolēma apvienot lietas no T-133/16 līdz T-136/16 tiesvedības rakstveida daļai, varbūtējai tiesvedības mutvārdu daļai un galīgā sprieduma taisīšanai. Ar lēmumu, kas pieņemts tajā pašā dienā, Vispārējās tiesas ceturtās palātas priekšsēdētājs atļāva Komisijai iestāties lietā ECB prasījumu atbalstam.

23 Tā kā Vispārējās tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas otrajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.

24 Pēc otrās palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 28. pantam nolēma nodot lietu paplašinātam iztiesāšanas sastāvam.

25 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (otrā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

26 Vispārējā tiesa 2017. gada 23. oktobra tiesas sēdē uzklusēja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem.

27 Prasītājas lūdz Vispārējo tiesu atcelt apstrīdētos lēmumus.

28 ECB un Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

- prasību noraidīt;
- piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

29 Prasības pamatojumam prasītājas izvirza argumentāciju, kuru var uzskatīt par tādu, kas ietver četrus pamatus, no kuriem pirmais pamats ir saistīts ar Direktīvas 2013/36 13. panta un *CMF* L. 511-13. panta pārkāpumu, otrais pamats attiecas uz *CMF* L. 511-52-IV. panta pārkāpumu, trešais pamats – *CMF* L. 511-13. panta un Direktīvas 2013/36 13. un 88. panta pārkāpumu un ceturtais pamats, kas izvirzīts pakārtoti, ir saistīts ar *CMF* L. 511-58. panta pārkāpumu.

30 ECB norāda, ka visi četri pamati ir noraidāmi kā nepamatoti. Komisija uzskata, ka pirmie trīs pamati ir noraidāmi kā neefektīvi un ceturtais pamats ir noraidāms kā nepamatots. Pakārtoti tā norāda, ka pirmie trīs pamati ir noraidāmi kā nepamatoti.

31 Ir jānorāda, ka saistībā ar pirmo pamatu prasītājas norāda, ka, pielīdzinot faktiskās vadības jēdzienu augstākajai vadībai, ECB ir grozījusi *CMF* L. 511-13. panta un Direktīvas 2013/36 13. panta nozīmi. Saistībā ar otro pamatu tās pārmet ECB, ka tā, no *CMF* L. 511-52-IV. panta secinot, ka tikai

izpilddirektora, deleģētā izpilddirektora, valdes locekļa vai vienīgā izpilddirektora amati ļauj panākt apstiprināšanu “faktiskā vadītāja” statusā, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Saistībā ar trešo pamatu tās apgalvo, ka noteikums par valdes priekšsēdētāja un izpilddirektora pienākumu apvienošanas aizliegumu nenozīmē, ka jēdziens “faktiskā vadība” ir ierobežoti attiecināms vienīgi uz izpildfunkciju veikšanu. Ceturtais pamats ir izvirzīts pakārtoti gadījumā, ja Vispārējā tiesa apstiprinātu, ka vienīgi vadības struktūras locekļi, kas veic izpildfunkcijas, varētu tikt kvalificēti kā “faktiskie vadītāji”. Saistībā ar šo pamatu prasītājas apgalvo, ka ECB ir pieļāvusi kļūdu, interpretējot *CMF* L. 511-58. pantu, jo ar šo tiesību normu valdes priekšsēdētājam tiek liegts pildīt nevis visas izpildfunkcijas, bet tikai izpilddirektora pienākumus.

- 32 Ir jānorāda, ka pirmie trīs pamati kopīgi attiecas uz “faktiskā vadītāja” jēdziena interpretāciju, kuru apstrīdētajos lēmumos izvēlējusies izmantot ECB. Tādēļ tie ir jāizvērtē kopā.

Par pirmajiem trīs pamatiem – jēdziena “faktiskais vadītājs” kļūdainu interpretāciju, ko veikusi ECB

- 33 Kā izriet no šī sprieduma 9. un 18. punkta, apstrīdētajos lēmumos ECB ir secinājusi, ka kredītiestādes “faktiskā vadītāja” jēdziens ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas uz vadītājiem, kuri pilda izpildfunkcijas, piemēram, izpilddirektors, deleģētais izpilddirektors, valdes locekļi vai vienīgais izpilddirektors. Ir jāpiebilst, ka ECB, atsaucoties uz kredītiestādes “faktiskā vadītāja” jēdzienu, ir vēlējusies atsaukties uz “personām [, kuras] faktiski vada [...] kredītiestādes darījumdarbību” Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta izpratnē, un personām, kuras nodrošina “faktisku kredītiestādes vadību” *CMF* L. 511-13. panta otrās daļas izpratnē.
- 34 Proti, saskaņā ar Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktu “kompetentās iestādes piešķir atļauju kredītiestādes darbības sākšanai vienīgi tad, ja vismaz divas personas faktiski vada pieteikuma iesniedzēja kredītiestādes darījumdarbību”. Saskaņā ar *CMF* L. 511-13. panta otro daļu “kredītiestāžu, tostarp kredītiestāžu filiāļu, kuras minētas *CMF* L. 511-10. panta I punktā, vai finanšu sabiedrību darījumdarbības faktisko vadību nodrošina vismaz divas personas”.
- 35 Vispirms ir jāizvērtē Komisijas izvirzītā argumentācija, kas ir saistīta ar šo trīs pamatu, iespējams, neiedarbīgo raksturu. Tiek apgalvots, ka tiesību normas, uz kuru pārkāpumu norāda prasītājas, neveido juridisko pamatu, uz kuru ECB balstījusi atteikumu apstiprināt prasītāju valdes priekšsēdētāju iecelšanu par “faktiskajiem vadītājiem”, jo tā pamatā ir tikai Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunkts un *CMF*, ar kuru Francijas tiesībās ir transponēta šī direktīva, L. 511-58. pants.
- 36 Apstrīdētajos lēmumos ECB ir noraidījusi, ka prasītāju valdes priekšsēdētāji vienlaikus pilda “faktiskā vadītāja” pienākumus. Tā ir uzskatījusi, ka, iecelot katras no prasītājām valdes priekšsēdētāju “faktiskā vadītāja” amatā, netiekot ievērots princips, ka kredītiestādes vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētāja amatu ir aizliegts apvienot ar izpilddirektora amata tajā pašā iestādē, kas ietverts Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunktā un transponēts *CMF* L. 511-58. panta pirmajā daļā, kurā ir precizēts, ka “valdes vai jebkuras citas struktūras, kas veic līdzvērtīgas kredītiestādes vai finanšu sabiedrības uzraudzības funkcijas, priekšsēdētāja amatu nedrīkst ieņemt izpilddirektors vai persona, kura veic līdzvērtīgus vadības pienākumus”.
- 37 Ir jākonstatē, ka šāda argumentācija noteikti ir balstīta uz ECB pieņemumu, saskaņā ar kuru Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktā un *CMF* L. 511-13. pantā paredzētā kredītiestādes darījumdarbības faktiskā vadība ir pielīdzināma izpildfunkciju veikšanai [kredit]iestādē.
- 38 Šī pielīdzināšana skaidri esot ietverta apstrīdētajos lēmumos, kuros ECB uzsver, ka “[*CMF*] L. 511-52. panta IV iedaļā amati, kas ieceltajai personai ļauj tikt apstiprinātai kā faktiskajam vadītājam, ir aprakstīti šādi: [...] izpilddirektora, deleģētā izpilddirektora, valdes locekļa, vienīgā izpilddirektora amati”. Tāpat tā izrietot no atsaucēs, ko ECB apstrīdētajos lēmumos veikusi uz *ACPR*

Nostāju 2014-P-07, lai uzsvērtu, ka “vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētājam, kurš ir atbildīgs par šīs struktūras darba vadīšanu, tiek uzticētas uzraudzības funkcijas un uzdevumi, kuri atšķiras no izpilddirektora funkcijām un uzdevumiem saskaņā ar Francijas tiesībām uzņēmējdarbības jomā”.

- 39 Tādējādi, tā kā apstrīdētie lēmumi ir balstīti uz ECB pieņemumu, saskaņā ar kuru kredītiestādes darījumdarbības faktiskā vadība ir pielīdzināma izpildfunkciju veikšanai minētajā iestādē, un saistībā ar pirmajiem trim pamatiem prasītājas apstrīd šī pieņēmuma pamatotību, šie trīs pamati nevar būt neiedarbīgi – pretēji tam, ko norādījusi Komisija. Proti, gadījumā, ja šie pamati izrādītos pamatoti, nevar tikt izslēgts, ka tie ietekmēs apstrīdēto lēmumu tiesiskumu.
- 40 Tādējādi Komisijas argumentācija saistībā ar pirmo trīs pamatu neiedarbīgo raksturu ir jānoraida.
- 41 Saistībā ar pirmo pamatu, kas balstīts uz Direktīvas 2013/36 13. panta un *CMF* L. 511-13. panta pārkāpumu, prasītājas norāda, ka, pielīdzinot jēdzienu “faktiskais vadītājs” jēdzienam “augstākā vadība”, ECB ir grozījusi šo abu tiesību normu nozīmi. Šajā ziņā tās it īpaši norāda, ka, izmantojot frāzi “personas[, kas] faktiski vada darījumdarbību” Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktā, nav veikta atsauce uz šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punkta 9) apakšpunktā esošo “augstākās vadības” definīciju, un no tā secina, ka “faktiskais vadītājs” ne vienmēr ir augstākās vadības loceklis. Vārds “faktisks” esot jāsaprot tā gramatiskajā izpratnē, proti, kā tāds, kas apzīmē, kas ir “reāls” vai tāds, kas “patiešām, reāli pastāv”. Turklāt Direktīvas 2013/36 3. panta 1. punkta 9) apakšpunkts neliedzot valsts tiesībās paredzēt, ka personām, kas veic uzraudzības funkcijas, ir arī izpildfunkcijas, un tas nenozīmējot, ka tikai augstākās vadības locekļi var tikt kvalificēti kā “faktiskie vadītāji” vai ka viņiem ir jābūt atbildīgiem par kredītiestādes ikdienas pārvaldību. Turklāt jēdziens “faktiskais vadītājs” norādot uz kredītiestādes vadību, kas aptver divus aspektus, proti, uzraudzības funkciju un izpildfunkciju. Tās arī uzskata, ka ECB no pārējām *CMF* tiesību normām kļūdaini ir secinājusi, ka vienīgi vadītāji, kuriem ir izpildpilnvaras, var tikt kvalificēti kā faktiskie [vadītāji]. Visbeidzot prasītājas apgalvo, ka, lai pamatotu atteikumu to valdes priekšsēdētājus iecelt “faktisko vadītāju” amatā, nevar lietderīgi atsaukties uz *Conseil d’État* (Valsts padome) 2016. gada 30. jūnija spriedumu, jo minētais spriedums balstoties uz kļūdainu kooperatīvās bankas statusa interpretāciju.
- 42 Saistībā ar otro pamatu, kas balstīts uz *CMF* L. 511-52-IV. panta pārkāpumu, prasītājas pārmet ECB, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, no šīs tiesību normas secinot, ka vienīgi izpilddirektora, deleģētā izpilddirektora, valdes locekļa vai vienīgā izpilddirektora amati ļauj tikt apstiprinātam kā “faktiskajam vadītājam”. Tās atgādina, ka *CMF* L. 511-52-IV. panta mērķis ir nevis aprakstīt amatus, kas ļauj tikt ieceltam “faktiskā vadītāja” amatā, bet gan vienīgi ieviest noteikumus, kas ierobežo pilnvaru apvienošanu, lai nodrošinātu, ka vadītāji velta pietiekamu laiku saviem pienākumiem. Tas, ka “faktiskajiem vadītājiem” tiek piemērota tāda pati kārtība kā vadītājiem, kuri pilda izpildfunkcijas, nenozīmējot to pielīdzināšanu, jo jēdziens netiek definēts ar tā tiesisko kārtību. Tās piebilst, ka īpašie uzdevumi, kuri ar *CMF* ir uzticēti “faktiskajiem vadītājiem”, attaisno, ka viņiem tiek piemēroti striktāki apvienošanas aizlieguma noteikumi nekā tie, kuri ir piemērojami pārējiem vadības struktūras locekļiem, kuri veic ar izpilddirektora amatu nesaistītas funkcijas. Visbeidzot prasītājas uzskata, ka ECB kļūdaini ir atsaukusies uz *CMF* L. 511-52-IV. pantu, lai noteiktu amatus, kurus aptver *CMF* L. 511-58. panta norādītais apvienošanas aizliegums, jo ar šajās tiesību normās paredzēto nesavienojamības kārtību tiek īstenoti atšķirīgi mērķi.
- 43 Saistībā ar trešo pamatu, kas balstīts uz *CMF* L. 511-13. panta un Direktīvas 2013/36 13. un 88. panta pārkāpumu, prasītājas būtībā apgalvo, ka noteikums par valdes priekšsēdētāja amata un izpilddirektora amata apvienošanas aizliegumu nenozīmē, ka faktiskās vadības jēdziens ir jāierobežo līdz vienīgi izpildfunkciju veikšanai. Tādējādi, tā kā vadības struktūra vienlaikus ir atbildīga gan par uzraudzības funkcijām, gan izpildfunkcijām, esot loģiski, ka šo abu kategoriju funkcijas pilda divi “faktiskie vadītāji”. Tās norāda, ka ar ECB pieeju, ciktāl tā nozīmē, ka par “faktiskajiem vadītājiem” papildus izpilddirektoram tiek uzskatīts izpilddirektora vietnieks vai deleģētais izpilddirektors, tiek apšaubīts “divu acu pāru princips” jeb “četrus acu noteikums”, kas tiek īstenots ar Direktīvas 2013/36 13. panta

1. punktu, jo “faktiskais vadītājs” atrodies pakļautības attiecībās ar izpilddirektoru. Tās vēlreiz norāda, ka konstatējums par valdes priekšsēdētāja un “faktiskā vadītāja” pienākumu nesavienojamību ir balstīts uz nepareizu pieņēmumu saistībā ar “faktiskā vadītāja” pielīdzināšanu izpilddirektoram. Visbeidzot, ECB veiktajai atsaucei uz *CMF* L. 511-58. panta otro daļu neesot nozīmes, jo šī tiesību norma attiecoties vienīgi uz kredītiestāžu filiālēm, kuru juridiskā adrese ir ārpus Eiropas Savienības, un tādējādi tā veidojot “īpašu nesavienojamības kārtību”.
- 44 ECB, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāju argumentus.
- 45 Būtībā saistībā ar pirmajiem trim pamatiem prasītājas apgalvo, ka ECB ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā jēdziena “faktiskais vadītājs” interpretācijā, to ierobežoti attiecinot vienīgi uz vadības locekļiem, kuri veic izpildfunkcijas. Tādējādi tās apstrīd Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta un *CMF* L. 511-13. panta otrās daļas interpretāciju, kurai priekšroku devusi ECB. Šajā ziņā, lai gan prasītājas, it īpaši otrā un trešā pamata ietvaros, atsaucas uz pārējām Direktīvas 2013/36, *CMF* un 1947. gada 10. septembra Likuma par kooperatīva statusu normām, tās to dara, lai apstrīdētu Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta vai *CMF* L. 511-13. panta otrās daļas interpretāciju, ko veikusi ECB.
- 46 Ir jāatgādina, ka apstrīdētais lēmums tika pieņemts, it īpaši pamatojoties uz Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta e) apakšpunktu, kurā noteikts, ka “ECB atbilstīgi šā panta 3. punktam ir ekskluzīvi kompetenta prudenciālās uzraudzības vajadzībām veikt šādus uzdevumus attiecībā uz visām kredītiestādēm, kas veic uzņēmējdarbību iesaistītajās dalībvalstīs: [...] nodrošināt atbilstību 4. panta 3. punkta pirmajā daļā minētajiem tiesību aktiem, ar ko piemēro prasības, ka kredītiestādēm jābūt stingriem pārvaldības pasākumiem, tostarp par visu to personu atbilstību un piemērotību, kuras vada kredītiestādes, riska pārvaldības procesiem, iekšējās kontroles mehānismiem, atalgojuma politiku un praksi un efektīviem iekšējiem kapitāla pietiekamības izvērtējuma procesiem, tostarp uz iekšējiem reitingiem balstītiem modeļiem”.
- 47 Saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktu, “lai veiktu ar šo regulu uzticētos uzdevumus un ar mērķi nodrošināt augstus uzraudzības standartus, ECB piemēro visus attiecīgos Savienības tiesību aktus, un gadījumos, kad Savienības tiesību akti ir direktīvas, – valsts tiesību aktus, kas transponē šīs direktīvas”.
- 48 Līdz ar to saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktu ECB bija jāpiemēro ne vien Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkts, bet arī valsts tiesību normas, kurās tas ir transponēts, proti, *CMF* L. 511-13. panta otrā daļa.
- 49 Tādējādi saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktu apstrīdēto lēmumu tiesiskums Vispārējai tiesai noteikti ir jāizvērtē, ņemot vērā gan Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktu, gan *CMF* L. 511-13. panta otro daļu.
- 50 Tāpēc, lai pārbaudītu, vai ECB ir pieļāvusi prasītāju apgalvotās kļūdas tiesību piemērošanā, ir jānosaka ne vien Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta nozīme, bet arī *CMF* L. 511-13. panta otrās daļas nozīme.

Par Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta interpretāciju

- 51 Ir jānorāda, ka frāze “personas[, kas] faktiski vada [kredit]iestādes darījumdarbību”, ir izmantota Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktā un šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punkta 7) apakšpunktā, kurā vadības struktūra ir definēta kā “iestādes struktūra vai struktūras, kas ir norīkotas saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas ir pilnvarotas noteikt iestādes stratēģiju, mērķus un vispārējos darbības virzienus un uzrauga un pārrauga vadības lēmumu pieņemšanu, un tā ietver personas, kas faktiski vada iestādes uzņēmējdarbību”.

- 52 Šādi šī frāze ir tikai divreiz minēta Direktīvā 2013/36. Tādējādi “personas, kas faktiski vada iestādes darījumdarbību”, nav minētas ne Direktīvas 2013/36 3. panta 1. punkta 8) apakšpunktā ietvertajā “vadības struktūras kā uzraudzības veicējas” definīcijā, ne šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punkta 9) apakšpunktā ietvertajā “augstākās vadības” definīcijā.
- 53 Tā kā Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktā izmantotā frāze “personas, kas faktiski vada iestādes darījumdarbību”, šajā direktīvā nav definēta, ir jāveic tās interpretācija.
- 54 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī konteksts un ar tiesisko regulējumu, kura daļa ir šī norma, sasniedzamie mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 7. jūnijs, *VEMW* u.c., C-17/03, EU:C:2005:362, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 55 Konkrētāk, ja regulas, it īpaši kādas tās normas, gramatiskā un vēsturiskā interpretācija neļauj precīzi novērtēt tās tvērumu, attiecīgais tiesiskais regulējums ir interpretējams, pamatojoties gan uz tā mērķi, gan uz tā vispārējo sistēmu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1998. gada 31. marts, Francija u.c./Komisija, C-68/94 un C-30/95, EU:C:1998:148, 168. punkts, un 1999. gada 25. marts, *Gencor*/Komisija, T-102/96, EU:T:1999:65, 148. punkts).

– *Par Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta gramatisko un vēsturisko interpretāciju*

- 56 Pirmām kārtām, attiecībā uz Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktā ietvertās frāzes “divas personas[, kas] faktiski vada [kredit]iestādes darījumdarbību”, gramatisko interpretāciju ir jānorāda, ka to veido trīs elementi: vispirms atsauce uz vadības jēdzienu – “vismaz divas personas vada”, pēc tam apstākļa vārds, kas kvalificē šo vadību – “faktiski”, un visbeidzot norāde par šīs vadības priekšmetu – “iestādes darījumdarbība”.
- 57 Attiecībā uz atsauci uz vadības jēdzienu, pirmkārt, no tās izriet tikai tas, ka attiecīgajām personām ir jābūt “vadītājiem” un tāpat Direktīvas 2013/36 2. panta 1. punkta 7) apakšpunktā definētās vadības struktūras locekļiem, un to apstiprina šīs pēdējās minētās normas formulējums, kurā skaidri ir norādīta personu, kas faktiski vada iestādes uzņēmējdarbību, klātbūtne vadības struktūrā.
- 58 Tā kā gan no Direktīvas 2013/36 preambulas 56. apsvēruma, kurā noteikts, ka ar jēdzienu “vadības struktūra” būtu jāsaprot struktūra, kas veic izpildes un uzraudzības funkcijas”, gan no 3. panta 1. punkta 7) apakšpunkta formulējuma izriet, ka vadības struktūra ietver visus vadītājus un ka tiem ir uzraudzības vai izpildes funkcijas, tas vien, ka personas, kuras faktiski vada iestādes darījumdarbību, piedalās vadības struktūras darbībā, neļauj noteikt precīzu šīs frāzes apjomu.
- 59 Otrkārt, attiecībā uz apstākļa vārdu “faktiski”, kā izriet no lietas dalībnieku argumentācijas, tas var tikt saprasts vismaz divos veidos. No vienas puses, tas var tikt saprasts tā, ka tas nozīmē kredītiestādes vadītāju pastāvīgu klātbūtni un iesaistīšanos darījumdarbībā, kā to apgalvo prasītājas, un šajā gadījumā tas var ietvert to vadītāju darbību, kuriem nav izpildfunkciju un kuri ir atbildīgi par uzraudzības funkciju veikšanu. No otras puses, tas var tikt saprasts tādējādi, ka tas attiecas uz kredītiestādes izpildvadību, kā to norāda ECB, kas nozīmētu, ka tas var attiekties tikai uz tiem vadības struktūras locekļiem, kuri piedalās augstākās vadības, kā tā definēta Direktīvas 2013/36 3. panta 1. punkta 9) apakšpunktā, darbībā.
- 60 Treškārt, attiecībā uz atsauci uz šīs faktiskās vadības priekšmetu, proti, “iestādes darījumdarbību”, ir jākonstatē, ka tā, šķiet, drīzāk ietver to, ka vienīgi tie vadības struktūras locekļi, kuri ir arī augstākās vadības locekļi, var tikt uzskatīti par tādiem, kuri faktiski vada kredītiestādi.

- 61 Proti, atsauce uz “iestādes darījumdarbības [faktisku vadību]” konceptuāli šķiet tuvāka “izpildfunkcijām” un atbildībai par kredītiestādes “ikdienas pārvaldību”, kuras ir minētas Direktīvas 2013/36 3. panta 1. punkta 9) apakšpunktā saistībā ar augstāko vadību, nevis “vadības lēmumu pieņemšan[as uzraudzībai un pārraudzībai]”, par kurām saskaņā ar 3. panta 1. punkta 8) apakšpunktu ir atbildīga vadības struktūra kā uzraudzības veicēja.
- 62 Otrām kārtām, attiecībā uz Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta vēsturisko interpretāciju ir jānorāda, ka, lai gan nosacījums par kredītiestādes darbības atļauju, kas lidzinās Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktā ietvertajam nosacījumam, ir noteikts jau kopš 3. panta 2. punkta Padomes Pirmajā direktīvā 77/780/EEK (1977. gada 12. decembris) par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (OV 1977, L 322, 30. lpp.), Direktīvā 2013/36 šī nosacījuma formulējums ir mainīts.
- 63 Proti, Direktīvas 77/780 3. panta 2. punktā bija noteikta “vismaz divu personu klātbūtne, lai faktiski pārvaldītu kredītiestādes uzņēmējdarbību”. Tāpat Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/12/EK (2000. gada 20. marts) par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (OV 2000, L 126, 1. lpp.) 6. panta 1. punktā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/48/EK (2006. gada 14. jūnijs) par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (pārstrādāta versija) (OV 2006, L 177, 1. lpp.) 11. panta 1. punktā bija noteikts, ka “kredītiestādes uzņēmējdarbību faktiski pārvalda vismaz divas personas”.
- 64 Ir jākonstatē, ka atsauce uz “iestādes uzņēmējdarbības faktisku [pārvaldīšanu]”, iespējams, varētu tikt saprasta tādējādi, ka tā attiecas uz vadības struktūras, kura saskaņā ar Direktīvas 2013/36 3. panta 1. punkta 7) apakšpunktu ir pilnvarota “noteikt iestādes stratēģiju, mērķus un vispārējos darbības virzienus”, funkciju, kura ir raksturīga tai kopumā.
- 65 Attiecībā uz Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktu – to iemeslu dēļ, kuri izklāstīti iepriekš 60. un 61. punktā, atsauce uz “iestādes darījumdarbības [faktisko vadību]” konceptuāli šķiet tuvāka “izpildfunkcijām” un atbildībai par iestādes “ikdienas pārvaldību”, kuras minētas Direktīvas 2013/36 3. panta 1. punkta 9) apakšpunktā saistībā ar augstāko vadību.
- 66 Tādējādi Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktam ir raksturīga formulējuma attīstība, sākot no norādes, kas var attiekties uz visiem vadības struktūras locekļiem, līdz atsaucei, kuras mērķis ir norādīt tikai tos locekļus, kuri piedalās iestādes augstākās vadības darbībā.
- 67 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta gramatiskā un vēsturiskā interpretācija drīzāk nozīmē, ka frāze “divas personas[, kas] faktiski vada iestādes darījumdarbību” ir jāsaprot kā atsauce uz vadības struktūras locekļiem, kuri ietilpst arī kredītiestādes augstākajā vadībā.
- 68 Tomēr šīs interpretācijas pašas par sevi neļauj nepārprotami noteikt Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktā izmantotās frāzes nozīmi, jo minētajā direktīvā nav izveidota nekāda tieša saikne starp piederību kredītiestādes augstākajai vadībai un “iestādes darījumdarbības [faktisku vadību]”. Tādējādi, piemērojot šī sprieduma 55. punktā minēto judikatūru, ir jāpārbauda, vai šo secinājumu apstiprina Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta teleoloģiskā un kontekstuālā interpretācija.

– *Par Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta teleoloģisko un kontekstuālo interpretāciju*

- 69 Jānorāda, ka Direktīvā 2013/36 nekas nav minēts par tās 13. panta 1. punkta mērķi, jo tam nav veltīts neviens preambulas apsvērums. Turklāt šis mērķis nevar tikt izsecināts no agrākajiem tiesību aktiem.

- 70 Proti, ne Direktīvā 77/780, ne Direktīvā 2000/12, ne arī Direktīvā 2006/48 nebija ietverts neviens apsvērums, kurā būtu izskaidrots šī sprieduma 62. punktā minētais nosacījums par kredītiestādes darbības atļauju.
- 71 Šajā ziņā prasītājas apgalvo, ka ar Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punktu – tāpat kā ar atbilstošajām Direktīvu 77/780, 2000/12 un 2006/48 normām – tiek īstenots mērķis, kas ir saistīts ar kredītiestāžu labu pārvaldību, kura ietver “divu acu pāru” principa jeb “četrus acu noteikuma” radīšanu, novēršot pilnvaru koncentrēšanu tikai vienas personas rokās, un ka šī principa vai šī noteikuma efektivitātes aizsardzība nozīmē, ka līdztekus izpilddirektoram pastāv kāds cits “faktiskais vadītājs”, kurš tam nav pakļauts, kā tas ir valdes priekšsēdētāja gadījumā.
- 72 Ir taisnība, ka vismaz divu personu, kuras faktiski vada kredītiestādes darījumdarbību, klātbūtnes obligātais raksturs varētu tikt saprasts tādējādi, ka tas ne vien dod iespēju panākt kredītiestādes faktiskās vadības turpinātību, novēršot, ka tā varētu tikt apdraudēta gadījumā, kad vienīgais vadītājs nespēj pildīt savus pienākumus, bet arī ļauj ieviest savstarpēju kontroli starp personām, kuras faktiski vada kredītiestādi.
- 73 Tomēr ir jānorāda, ka saistībā ar kredītiestāžu pārvaldību Direktīvas 2013/36 mērķi skaidri izriet no tās preambulas un, it īpaši, no 53., 54. un 57. apsvēruma.
- 74 Direktīvas 2013/36 preambulas 53. apsvērumā ir uzsvērts, ka “vairāku iestāžu korporatīvās pārvaldības nepilnības ir veicinājušas pārmērīgu un nepārdomātu riska uzņemšanos banku nozarē, kas ir novedusi pie atsevišķu iestāžu maksātnespējas un sistēmiskām problēmām dalībvalstu un pasaules mērogā; ļoti vispārīgās tiesību aktu normas par iestāžu pārvaldību un korporatīvās pārvaldības sistēmas būtiskas daļas nesaistošais raksturs, kas pamatojas galvenokārt uz brīvprātīgi piemērojamiem rīcības kodeksiem, pietiekami neveicināja iestāžu pareizas korporatīvās pārvaldības prakses efektīvu īstenošanu”. Šajā ziņā šajā pašā apsvērumā likumdevējs ir uzsvēris, ka “dažos gadījumos efektīvu kontroles un līdzsvara pasākumu trūkums iestādēs radīja pārvaldības lēmumu pieņemšanas efektīvas pārraudzības trūkumu, kas sekmēja īstermiņa un pārmērīgi riskantas pārvaldības stratēģijas”.
- 75 Tāpat Direktīvas 2013/36 preambulas 54. apsvērumā ir minēts, ka, “lai novērstu kaitīgo ietekmi, ko var radīt nepilnīgi izstrādāt[a] korporatīvās pārvaldības kārtība attiecībā uz pareizu riska pārvaldību, dalībvalstīm būtu jāievieš principi un standarti, lai nodrošinātu, ka vadības struktūras veic efektīvu pārraudzību”.
- 76 Visbeidzot Direktīvas 2013/36 preambulas 57. apsvērumā ir precizēts, ka “to vadības struktūras locekļu uzdevumiem, kuriem iestādē nav izpildfunkciju, vajadzētu ietvert iestādes stratēģijas konstruktīvu vērtēšanu, tādējādi veicinot tās attīstību, rūpīgu sekošanu tam, kā vadība sasniedz saskaņotos mērķus, pārliecināšanos, ka finanšu informācija ir pareiza un ka finanšu kontroles mehānismi un riska pārvaldības sistēmas ir stabilas un aizsardzību nodrošinošas, iestādes atalgojuma politikas izstrādes un īstenošanas rūpīgu izvērtēšanu, kā arī objektīvu viedokļu sniegšanu par resursiem, personāla iecelšanu un rīcības noteikumiem”.
- 77 Tādējādi no Direktīvas 2013/36 preambulas izvērtējuma izriet, ka, lai gan tajā nekas nav minēts par tās 13. panta 1. punktā ietvertā noteikuma mērķiem, tajā ir ietverts skaidrs paskaidrojums par likumdevēja mērķi saistībā ar noteikumiem par kredītiestāžu labu pārvaldību. Šis mērķis izpaužas kā efektīva augstākās vadības pārraudzība, ko īsteno vadības struktūras locekļi, kuriem nav izpildfunkciju, un kas nozīmē pilnvaru līdzsvaru vadības struktūrā.
- 78 Tas ir materializējies Direktīvas 2013/36 88. pantā “Pārvaldības kārtība”, kura 1. punkta d) un e) apakšpunktā tostarp ir precizēts attiecīgi, ka “vadības struktūrai jābūt atbildīgai par efektīvu augstākās vadības pārraudzību” un ka “vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētājs vienlaikus nedrīkst pildīt izpilddirektora pienākumus tajā pašā iestādē, izņemot, ja iestāde to ir pamatojusi un to ir atļāvušas kompetentās iestādes”.

- 79 No tā noteikti izriet, ka Direktīvas 2013/36 sistēmā mērķis saistībā ar kredītiestāžu labu pārvaldību – kuram prasītājas mēģina piesaistīt savu šīs direktīvas 13. panta 1. punkta interpretāciju – pieprasa efektīvu augstākās vadības pārraudzību, ko īsteno vadības struktūras locekļi, kuriem nav izpildfunkciju, un kas nozīmē pilnvaru līdzsvaru vadības struktūrā. Tomēr ir jākonstatē, ka šādas pārraudzības efektivitāte varētu tikt apdraudēta gadījumā, ja vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētājs, vienlaikus pildot izpilddirektora pienākumus, būtu atbildīgs arī par kredītiestādes darījumdarbības faktisko vadību.
- 80 Attiecīgi, lai arī gan Direktīvas 77/780 3. panta 2. punkts, gan Direktīvas 2000/12 6. panta 1. punkts un Direktīvas 2006/48 11. panta 1. punkts, iespējams, varētu tikt saprasti tādējādi, ka ar tiem ir atļauta izpilddirektora un vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētāja kopīga iecelšana “faktisko vadītāju” amatā, lai ļautu īstenot “divu acu pāru principu” kredītiestādes vadībā, šāda interpretācija nav pieņemama attiecībā uz Direktīvu 2013/36, jo tajā ir paredzēti precīzi noteikumi attiecībā uz kredītiestāžu labu pārvaldību, ar kuriem principā tiek izslēgts, ka vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētājs varētu būt atbildīgs arī par kredītiestādes darījumdarbības faktisko vadību.
- 81 Šo secinājumu neatspēko Direktīvas 2013/36 preambulas 55. apsvērumā ietvertais atgādinājums, saskaņā ar kuru:

“Dalībvalstīs tiek izmantotas dažādas pārvaldības struktūras. Pārsvārā tiek izmantotas vienlīmeņa vai divlīmeņu pārvaldes struktūras. Ar šajā direktīvā izmantotajām definīcijām ir paredzēts ietvert visas pastāvošās struktūras, nedodot priekšroku kādai atsevišķai struktūrai. Definīcijas ir vienīgi funkcionālas, lai paredzētu noteikumus ar mērķi panākt konkrētu rezultātu neatkarīgi no valsts uzņēmējdarbības tiesībām, ko kādai iestādei piemēro katrā dalībvalstī. Tādēļ minētajām definīcijām nebūtu jāietekmē kompetenču vispārējā piešķiršana saskaņā ar valsts uzņēmējdarbības tiesībām.”

- 82 Proti, pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, ar šādu interpretāciju tiek pieļauta kredītiestādes pārvaldības vienlīmeņa struktūra, kurā vadības struktūrai vienlaikus ir gan izpildfunkcijas, gan uzraudzības funkcijas, tomēr tā skar vienīgi pilnvaru sistēmu minētajā vadības struktūrā.
- 83 Ņemot vērā iepriekš minēto, no Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta gramatiskās, vēsturiskās, teleoloģiskās un kontekstuālās interpretācijas izriet, ka frāze “divas personas[, kas] faktiski vada iestādes darījumdarbību” attiecas uz vadības struktūras locekļiem, kuri veido arī kredītiestādes augstāko vadību.

Par CMF L. 511-13. panta otrās daļas interpretāciju

- 84 Ciktāl strīds ir par valsts tiesību normas interpretāciju, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts normatīvo un administratīvo aktu tvērums ir jāizvērtē, ņemot vērā valstu tiesu sniegto interpretāciju (skat. spriedumus, 1996. gada 27. jūnijs, *Schmit*, C-240/95, EU:C:1996:259, 14. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2015. gada 16. septembris, Komisija/Slovākija, C-433/13, EU:C:2015:602, 81. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 85 Šajā ziņā ir jānorāda, ka ECB un Komisija it īpaši atsauca uz CMF L. 511-13. panta interpretāciju, kas ietverta iepriekš 19. punktā minētajā *Conseil d'État* (Valsts padome) 2016. gada 30. jūnija spriedumā. Prasītājam ir bijusi iespēja iesniegt apsvērumus par šo spriedumu savos apsvērumos attiecībā uz Komisijas iestāšanās rakstu un tiesas sēdē.
- 86 Turklāt ir jānorāda, ka šis spriedums ir pasludināts, izskatot pieteikumu par pilnvaru pārsniegšanu attiecībā uz ACPR Nostāju 2014-P-07, kurā ACPR ir skaidrojusi jēdziena “faktiskais vadītājs” interpretāciju tādā pašā nozīmē kā tā, kuru ir izmantojusi ECB, kas apstrīdētajos lēmumos ir atsaukusies uz ACPR Nostāju 2014-P-07. Tādējādi *Conseil d'État* (Valsts padome) 2016. gada 30. jūnija spriedums šajā lietā ir īpaši atbilstošs.

- 87 Turklāt ir jānorāda, ka apstākļi, ka *Conseil d'État* (Valsts padome) 2016. gada 30. jūnija spriedums ir pasludināts pēc apstrīdētajiem lēmumiem, neliedz to ņemt vērā, lai interpretētu *CMF* L. 511-13. pantu, jo prasītājam ir bijusi iespēja iesniegt Vispārējā tiesā savus apsvērumus (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 5. aprīlis, *EUIPO/Szajner*, C-598/14 P, EU:C:2017:265, 44.–46. punkts).
- 88 *Conseil d'État* (Valsts padome) 2016. gada 30. jūnija sprieduma 7. punktā ir precizēts šādi:
- “Saskaņā ar *code de commerce* [français] [Francijas Komerckodeksa] L. 225-51. pantu “valdes priekšsēdētājs organizē un vada tās darbu, par kuru tas sniedz pārskatu pilnsapulcei. Viņš nodrošina sabiedrības struktūru pareizu darbību un it īpaši to, ka vadītāji spēj izpildīt savus uzdevumus”. [..N]o šīm tiesību normām izriet, ka kredītiestādes kā akciju sabiedrības valdes priekšsēdētājs, izņemot, ja viņš īsteno iestādes augstāko vadību – kā tas ir atļauts šī paša kodeksa L. 225-51-1. pantā un ar nosacījumu, ka tas ir atļauts saskaņā ar [*CMF*] L. 511-58. panta prasībām –, nevar tikt uzskatīts par tādu, kas nodrošina kredītiestādes faktisko vadību šī kodeksa L. 511-13. panta izpratnē[. T]ādējādi *ACPR* nav pārkāpusi šīs tiesību normas, norādot, ka, ja vien nav iestājies šis gadījums, kredītiestādes, kura ir dibināta kā akciju sabiedrība un kurā ir valde, valdes priekšsēdētājs nevar tikt iecelts par šīs iestādes “faktisko vadītāju”. Šajā ziņā prasītājas lietderīgi nevar atsaukties uz kredītiestāžu, uz kurām attiecas 1947. gada 10. septembra Likums par kooperatīva statusu, īpatnībām, jo iepriekš minētās Komerckodeksa tiesību normas tām ir piemērojamas neatkarīgi no tiesībām brīvi veidot organizatorisko struktūru, kas tām ir piešķirta ar šī likuma vai [*CMF*] L. 512-31. panta tiesību normām.”
- 89 Tādējādi savā 2016. gada 30. jūnija spriedumā *Conseil d'État* (Valsts padome) ir uzskatījusi, ka tikai gadījumā, ja kredītiestādes valdes priekšsēdētājam skaidri būtu bijis atļauts īstenot tās augstāko vadību, viņš varētu tikt iecelts minētās iestādes “faktiskā vadītāja” amatā *CMF* L. 511-13. panta otrās daļas izpratnē.
- 90 No tā izriet, ka ECB, uzskatot, ka kredītiestādes “faktiskā vadītāja” jēdziens ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas uz vadītājiem, kuriem ir izpildfunkcijas, piemēram, izpilddirektors, deleģētais izpilddirektors, valdes locekļi vai vienīgais izpilddirektors, nav pieļāvusi prasītāju apgalvotās kļūdas tiesību piemērošanā.
- 91 Proti, gan Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkts, gan *CMF* L. 511-13. panta otrā daļa nozīmē, ka vienīgi tie vadības struktūras locekļi, kuri ietilpst arī kredītiestādes augstākās vadības sastāvā, var tikt norādīti kā “personas, kas faktiski vada kredītiestādes darījumdarbību” Direktīvas 2013/36 13. panta 1. punkta izpratnē vai kā personas, kuras nodrošina “kredītiestādes faktisko vadību” *CMF* L. 511-13. panta otrās daļas izpratnē.
- 92 Tā kā ar *Conseil d'État* (Valsts padome) 2016. gada 30. jūnija spriedumu pietiek, lai noteiktu to valsts tiesību normu tvērumu, kuras ECB bija jāpiemēro saistībā ar norādi Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktā, proti, *CMF* L. 511-13. panta otrā daļas tvērumu, uzreiz ir jānorāda prasītāju izvirzītā argumentācija, lai apstrīdētu šīs interpretācijas pamatotību, ietverot atsauci uz citām valsts tiesību normām. Tas it īpaši tā ir arī saistībā ar tiesībām brīvi veidot organizatorisko struktūru, kas piešķirta prasītājam saskaņā ar 1947. gada 10. septembra Likumu par kooperatīva statusu, jo *Conseil d'État* (Valsts padome) turklāt skaidri ir lēmusi par šo jautājumu sava 2016. gada 30. jūnija sprieduma 7. punktā.
- 93 Tādējādi prasītāju pirmie trīs pamati ir jānorāda.

Par ceturto pamatu, kas ir izvirzīts pakārtoti – CMF L. 511-58. panta pārkāpumu

- 94 Kā ir paskaidrots iepriekš šī sprieduma 8. un 18. punktā, apstrīdētajos lēmumos ECB savu atteikumu apstiprināt prasītāju valdes priekšsēdētājus kā to “faktiskos vadītājus” it īpaši ir balstījusi uz CMF L. 511-58. pantu, ar kuru ir transponēts Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunkts. Tā arī ir atsaukusies uz apstākli, ka šīs direktīvas preambulas 54. apsvērumā dalībvalstīm ir atļauts ieviest pārvaldības principus un standartus papildus šajā direktīvā paredzētajiem.
- 95 Saistībā ar ceturto pamatu prasītājas norāda, ka ECB ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot CMF L. 511-58. pantu, jo ar šo tiesību normu valdes priekšsēdētājam tiek liegts pildīt nevis visas izpildfunkcijas, bet tikai izpilddirektora pienākumus. Tās uzsver, ka saskaņā ar Francijas tiesībām valdes priekšsēdētājs veic izpildfunkcijas, kas ir reālas un atšķiras no izpilddirektora funkcijām. Tās atgādina, ka to organizatoriskā struktūra tiek regulēta ar 1947. gada 10. septembra Likumu par kooperatīva statusu, kuram ir raksturīga liela elastība organizatoriskajā jomā, kas tām savos statūtos ir ļāvusi ļoti plaši definēt pilnvaras, kuras piešķirtas valdei un tās priekšsēdētājam. Turklāt valdes priekšsēdētāja pilnvaru, kas ir autonomas vai valdes deleģētas, apjoms esot pietiekams, lai pamatotu tā kvalificēšanu kā “faktisko vadītāju”, tomēr to nepielīdzinot izpilddirektoram. Turklāt, ierobežojot valdes un tās priekšsēdētāja lomu vienīgi ar uzraudzības funkcijām, ECB esot noliegusi “vienlīmeņa” pārvaldības modeļu, kuros valde piedalās gan uzraudzības, gan izpildfunkciju veikšanā, īpatnību, – pretēji likumdevēja nodomam, kas pausts Direktīvas 2013/36 preambulas 55. apsvērumā. Visbeidzot tās atgādina, ka tās ir lūgušas sava valdes priekšsēdētāja iecelšanu nevis izpilddirektora, bet “faktiskā vadītāja” amatā.
- 96 ECB, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītāju argumentus.
- 97 Attiecībā uz Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunktu, pirmkārt, ir jānorāda, ka tā formulējums ir skaidrs attiecībā uz to, ka tajā netiek pieļauts, ka “vadības struktūras kā uzraudzības veicējas priekšsēdētājs vienlaikus [...] pild[ā] izpilddirektora pienākumus tajā pašā iestādē, izņemot, ja iestāde to ir pamatojusi un to ir atļāvušas kompetentās iestādes”.
- 98 Otrkārt, attiecībā uz CMF L. 511-58. pantu, ar kuru ir nodrošināta Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunkta transponēšana, tajā ir precizēts, ka “valdes vai jebkuras citas struktūras, kas veic līdzvērtīgas kredītiestādes vai finanšu sabiedrības uzraudzības funkcijas, priekšsēdētāja amatu nedrīkst pildīt izpilddirektors vai persona, kas veic līdzvērtīgus vadības pienākumus”.
- 99 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, lai gan CMF L. 511-58. panta tvērums ir plašāks nekā Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunkta tvērums, ciktāl ar to netiek pieļauts, ka valdes priekšsēdētāja amatu ieņem ne vien “izpilddirektors”, bet arī “persona, kas veic līdzvērtīgus vadības pienākumus”, savukārt Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunktā ir veikta atsauce tikai uz izpilddirektoru, šī plašākā piemērošanas joma neļauj apšaubīt tā saderību ar minēto pantu. Proti, kā apstrīdētajos lēmumos pamatoti ir uzsvērusi ECB, Direktīvas 2013/36 preambulas 54. apsvērumā, kura saturs ir atgādināts iepriekš 75. punktā, dalībvalstīm ir atļauts ieviest principus un standartus, kuru mērķis ir nodrošināt efektīvu pārraudzību, ko veic vadības struktūra. Ir jāpiebilst, ka aizlieguma apvienot valdes priekšsēdētāja un izpilddirektora pienākumus paplašināšana attiecībā uz “personu, kas pilda līdzvērtīgus vadības pienākumus” atbilst Direktīvas 2013/36 mērķiem, kā tie ir izskaidroti šī sprieduma 73.–79. punktā, proti, mērķim panākt, ka vadības struktūras locekļi, kuriem nav izpildfunkciju, veic efektīvu augstākās vadības pārraudzību, kas nozīmē pilnvaru līdzsvaru vadības struktūrā.
- 100 Attiecībā uz CMF L. 511-58. panta interpretāciju – no 2016. gada 30. jūnija sprieduma 7. punkta, kas ir atgādināts iepriekš 88. punktā, izriet, ka *Conseil d'État* (Valsts padome) ir uzskatījusi, ka ar šo tiesību normu netiek pieļauts, ka kredītiestādes valdes priekšsēdētājs tiek iecelts par šīs iestādes “faktisko vadītāju”, izņemot gadījumu, ja viņam ir atļauts īstenot augstāko vadību.

- 101 Tomēr no Direktīvas 2013/36 88. panta 1. punkta e) apakšpunkta interpretācijas, kas veikta iepriekš 97. punktā, izriet, ka, piemērojot *CMF* L. 511-58. pantu, ECB ir pieņēmusi lēmumu, kas atbilst minētajam 88. panta 1. punkta e) apakšpunktam. Tādēļ nav jāizvērtē argumentācija, kuru sniegušas prasītājas un kuras mērķis ir apšaubīt *CMF* L. 511-58. panta interpretācijas pamatotību.
- 102 No tā izriet, ka ECB nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, secinot, ka ar *CMF* L. 511-58. pantu netiek pieļauts, ka prasītāju valdes priekšsēdētāji tiek iecelti par to “faktiskajiem vadītājiem”.
- 103 Tādējādi ceturtais pamats ir jānoraida, un līdz ar to prasība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 104 Saskaņā ar Reglamenta 134. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Šajā lietā, tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tam ir jāpiespriež segt savus tiesāšanās izdevumus pašam, kā arī atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies ECB, atbilstoši tās izvirzītajiem prasījumiem.
- 105 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Tādēļ Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospiež:

1) Prasības noraidīt.

2) *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres un Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie* sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas, kā arī atlīdzina Eiropas Centrālās bankas (ECB) tiesāšanās izdevumus.

3) Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Prek

Buttigieg

Schalin

Berke

Costeira

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2018. gada 24. aprīli.

[Paraksti]